

Z cizích revuí.

REVUE D'INFANTERIE, ročník 1934, 1. pololetí, čísla 596—501.

Lednové číslo (496) je věnováno horské válce.

Gen. Dosse v článku: *A propos des opérations en montagne* poukazuje na skutečnost, že dvě třetiny bojišť ve světové válce byly v horách a že bitvy musily tam být vybojovány vojsky pro horskou válku nespecializovanými — ovšem s velkými obtížemi. Abychom se jich vyvarovali v budoucnosti, je třeba kromě specialistů s dlouholetou zkušeností horskou, aby každý důstojník bez výjimky byl obeznámen se zásadami horské války a hlavně s použitím jich v praxi.

Autor zdůrazňuje, že s vojenského hlediska nelze hory třídit jen podle výšky, nýbrž především podle prostupnosti (*permeabilité*). Při studiu horského terénu pro operace jde o to, abychom určili tuto prostupnost: 1. ve směru všeobecné operační osy vlastní, 2. na možných operačních osách nepřátelských ve směru opačném. Studium prostupnosti nutno konat jednak s hlediska materiálu: železnice, silnice, cesty, stezky, jednak s hlediska taktického, podle kterého lze rozdělit terén na tři hlavní druhy: 1. terén prostupný pro vojska všech zbraní se zvířaty a s motorizovanými prostředky, 2. terén poloprostupný (vojska specializovaná bez zvířat a motorizovaných prostředků), 3. terén neprostupný (srázy, jež mohou slézt jen vycvičení horolezci.

Určením prostupnosti s hlediska dopravy a taktiky najdeme osy, po kterých lze jít s materiálem nebo bez něho, a z toho odvodit, co můžeme dělat my i nepřítel jak v ofenzivě, tak v defenzivě. Počet možných řešení se tím značně zmenší.

Smysl pro prostupnost hor získáme jenom praxí a častým pobytem v horách.

Gen: Lugand nás seznamuje se znamenitým starým teoretikem a praktikem v horské válce, generálem poručíkem Bourcetem („Un grand précurseur Bourcet“), který v svém díle „Principes de la guerre en pays de montagne“, napsaném roku 1767, podává způsobem, jenž překvapuje jasností, správností a hloubkou myšlenek, zásady horské války nejen po stránce taktické, ale i operativní a strategické. Myšlenky Bourcetovy prokázaly svou životnost již v alpských operacích Napoleonových.

Článek pplk. děl. Desrousseaux: „Considérations sur l'artillerie en montagne“ souhrnně probírá otázky použití dělostřelectva v horách, nepřináší však nic podstatně nového.

Plk. Barthelémy: „Emploi des armes d'Infanterie en montagne (défensive)“ zabývá se především otázkou, jak pomoci nedostatku možností rasantní palby samočinných zbraní v horách při obraně.

Mjr. Loustaunau-Lacau v článku: „Guerre de Montagne“ (Recherches sur la guerre moderne en région balkans-asiatique ou similaire) podává pěkným souhrnem o všeobecných podmínkách horské války na balkánsko-asijských frontách. Je reprodukcí přednášky konané autorem na řecké válečné škole.

Por. de Metz: „La section d'éclaireurs skieurs en France et au Maroc“; píše o průzkumné četě lyžařů. Každý alpský prapor francouzský má dnes 1 průzkumnou čet lyžařů tohoto složení: 3 družstva normální, 1 zesílený velitelský roj (1 poddůstojník-zástupce, 1 desátník-granátník, 2 signalisté, 1 pozorovatel, 1 trubač, 1 zdravotnický voják). Autor uvažuje o možnostech použití těchto speciálně vycvičených čet ve vysokých horách.

Únorové číslo (497) má dva články o obraně proti tankům.

Plk. Henry Martin: „Réflexions sur la défense contre les chars“ konstatuje, že dnešní obranný systém, založený na souvislé palebné přehradě, utvořené samočinnými zbraněmi malé ráže, neodolá útoku tanků. Z toho plyne, že pásmo hlavního odporu nelze volit výhradně s hlediska dobrého výstřelu, nýbrž za překážkami pro tanky. Místa neprostupná pro tanky nutno ovšem chránit před nepřátelskou pěchotou s a m o u. Vypočívává, že je třeba na každých 100 m jedné protitankové zbraně na místech, kde nejsou překážky proti tankům. To je na 1 km 10 zbraní. Poněvadž jich však všechny prapory nepotřebují stejně, je lépe mít u pluku jednotku protitankových zbraní. Dokonce i u divise by jedna taková rota byla výhodná a měla by být na pásových vozidlech.

Mjr. Perré: „Autres réflexions sur la défense contre les chars“ však říká, že využití t. zv. přirozených opěrných bodů pro obranu je výhodné jen na počátku obrany, kdy nepřítel nedisponuje ještě celým dělostřelectvem. Při silném dělostřelectvu (a útok tanky neznamená nutně zmenšení dělostřelectva) se stávají „přirozené“ opěrné bory lákavým cílem dělostřelců. V tom případě bude nutno vyjít do volného terénu. Využití vodních toků nebo srázů není v dobrém souladu s dnešní obrannou doktrínou: utvoření palebné přehrady. Pokud jde o umělé překážky proti tankům, upozorňuje mjr. Perré na anglické pokusy s lehkými zemními minami (po 5 kg), určenými k porušení pásu. Miny by se rozkládaly šachovitě ve 3 řadách, vzdálených 2 m od sebe (1 mina a $\frac{1}{2}$ na 1 m²). Na frontu 4 km by bylo třeba

6000 min (30 t nákladu = 15 třítunových aut). Mohou být prostě položeny (ne zakopány), je-li spěch; 4 km přehrada vyžaduje 250 mužů a 8 hodin práce, čítáme-li nesení na 1 km vzdálenosti.

Co se týká protitankových zbraní, nestačí jen, aby pancíř prorazily, nýbrž aby se tak stalo na dostatečnou dálku při dostatečné rychlosti palby. Jinak střelec podlehnou morálnímu účinku tanků (viz německé protitankové pušky za války).

Mjr. Favatier: „Base de feux“. (Palebná základna.) Autor diskutuje o otázkách pro palebnou základnu a proti. Přichází k závěru, že nelze a priori zavrhnout soustřeďování zbraní v palebnou základnu zrovna tak, jako zase nelze užít tohoto způsobu v každé situaci a po celou dobu útoku. Nutno najisto věnovat větší pozornost technické stránce použití různých pěchotních zbraní, než se dalo dosud, a využít dokonale jejich možností. Ve Francii budou vbrzku zavedena dokonalejší mířidla pro kulomety, dovolující lepší využití moderních metod střelby. Palebná základna má úkol dvojitý: podporu palebného sledu a vytvoření pevné páteře vzadu k zachycení eventuálně couvajících palebného sledu a k udržení dobytého terénu. To druhé se cvičí málo, ačkoli v budoucnosti to bude velmi časté vlivem překvapujících zásahů obrněných vozidel.

Kpt. Henri Laporte: „Pásová vozidla pro zásobování střelivem u pěchoty“.

Ve Francii byl vyřešen typ pásového vozidla k onomu účelu (chenillette de ravitaillement) podle anglických zkušeností. Vozidlo se skládá z traktoru a z přívěsného vozu. Při přesunu na větší vzdálenost se veze traktor na nákladním autu, přívěsný vůz se autem vleče. Traktor má vzadu sklopnou skříň (překlopení s místa řidiče). Přívěsný vůz o 4 kolech a se snímatelným pásem (doprava po silnici a v terénu!). Rychlost na silnici 20 km/hod., na cestě (i špatné) 15 km/hod., v terénu 12 km/hod. Náklad asi 1 t (ve skříni traktoru 450 kg, přívěsný vůz 700 kg — podle druhu střeliva). Průměrně se počítá 400 + 600 kg. Řidič může se svého místa odepnout přívěsek a vyklopit traktorovou skříň. Výška vozidla nad zemí 1 m, otočí se v kruhu poloměru 5—6 m, pancéřování chrání proti pěchotním střelám na několik set metrů. Zásoba pohonných hmot stačí na 3—5 hodin jízdy (podle terénu). Jedno vozidlo může nahradit současně 4 muniční káry pěších rot, 1 muniční vůz bojového trénu a 1 muniční vůz pěší kolony muničního parku, ježto má třikrát tak velkou rychlost jako ony vozy. Při zásobování palebných základen nejsou žádné potíže. Kromě toho může zásobovat jedno vozidlo palebný sled jednoho praporu v boji.

Autor probírá důkladně otázky organizace zásobování, dává návrh na nové uspořádání plukovních trénů a divisních muničních kolon a zkoumá chod zásobování. Článek stojí za podrobné studium.

V březnovém čísle (498) stojí za větší zmínku jen článek: mjr. Devouges: „Konkretní případ užití kulometných skupení k palbě na velkou vzdálenost: bitva u Malmaison — říjen 1917“ a kpt. Jourdan: „Užití palebné základny“.

V bitvě u Malmaison užíli Francouzi po prvé větších kulometných skupení k podpoře a ochraně útoku nepřímou střelbou na velké vzdálenosti. Celkem bylo k tomu účelu zasazeno 400 kulometů (kromě kulometů útočících jednotek) vzatých od jednotek záložních, od jezdeckta a p. Každá divise 1. sledu měla k dispozici kulometná skupení o 3—4 kulometných rotách (36—48 kulometů). Výsledky střelby byly znamenité a byly potvrzeny výpovědmi německých vojáků, podle nichž ztráty některých německých praporů činily až 50%. Spotřeba střeliva byla značná: průměrně 4500 ran na kulomet za 24 hod. Počet opotřebovaných hlavních 2½ na kulomet za celou dobu útoku. Seskupení o 50 kulometech vystřelilo průměrně 1,800,000 ran. Jedna kulometná rota spotřebovala za celou bitvu průměrně 13 l benzínu, 10 l oleje a asi 50 l vody k udržování a čištění zbraní. Zajímavé jsou podrobnosti o organizaci zásobování těchto kulometných skupení a nabíjení pášů.

Kpt. Jourdan na základě teorie (platné pro francouzský kulomet Hotchkiss) dochází k těmto závěrům o palebných základnách:

1. Na 1000 m družstvo (mající 3456 ran) může udržovat po dobu 18 min. 48 vt. neutralisaci poloviční neutralisace úplné. Celá palebná základna může v té době neutralisovat frontu 480 m nebo 640 m podle toho, dá-li či nedá 1 četú na OPL. Během neutralisace může palebný sled postoupit o 600 m, což za normálních okolností převyšuje hloubku, na kterou palebná základna může působit. Je-li palebná základna vzdálena 1400 m od cílů, je potřebí právě dvojnásobného množství ran než na 1000 (neutralisace poloviční než neutralisace absolutní).

2. Největší výkonnost palebné základny je do vzdálenosti 1000 m.

3. Je-li dálka větší než 1000 m, nedá se už počítat s opravdovou neutralisací.

Mjr. Mathreu: Organizace pozorování v obraně. (Konkretní studie v rámci pášního pluku.)

V dubnovém čísle (čís. 499) je historická studie pplk. Pugeuse: „Maugienues“ (boj jednotek 2. francouzského armádního sboru se 4. německým jezdeckým sborem 10. srpna 1914 sv. od Verdunu, kde Němci byli poraženi) a informativní článek belgického pplk. gšt. Bouha o belgické armádě.

V květnovém čísle (čís. 500) zasluhuje zmínky jen článek pplk. Martina: „Úvahy o palebných základnách“. Autor dochází k těmto závěrům: 1. Praporní palebná základna je vždy nutná v útoku, aby se zabezpečilo udržení dobytého terénu. Má mít dva sledy pro kontinuitu činnosti. 2. Praporní palebná základna má a musí zesílit palby dělostřelectva přímé podpory. Nejčastěji působí mezerami mezi zasaženými jednotkami; řídí je přestřelováním, ve vhodném terénu. 3. Plukovní palebná základna bude utvořena, půjde-li o zesílení paleb ochranných. Bude vždy přestřelovat palebný sled. Nemusí být nutně rozdělena ve dva sledy.

Červnové číslo (501) přináší dva zajímavé články.

Mjr. Loustau - Lacau, kapitáni Brunelli a Andrei a sergentchef Maissa spojili své úsilí, aby zdokonalili výcvik ve střelbě u pěchoty. Vycházejíce ze zásady, že dnešní dokonalé a nesmírně výkonné zbraně pěchoty vyžadují více než kdy jindy dokonalých střelců, a opíraje se o zkušenost, že se nováčci střeleckému výcviku podrobují s chutí, je-li zajímavě veden a povzbuzuje-li k vzájemnému soupeření, shledali, že se každý jednotek může za 6 měsíců státi dobrým střelcem z pušky na 400 a z kulometu na 800 m. Je k tomu třeba jen doplnit výcvikové pomůcky. Obvyklá metoda výcviku v zaměřování pomocí trojúhelníku chyb je příliš neživá a nemůže dostatečně upoutat zájem. Nedostává se jí onoho prvku skutečnosti, jímž je viditelný zásah. Proto autoři vymysleli zařízení elektrické, jímž lze pomocí světelného paprsku znázornit na terči zásah v okamžiku, kdy voják stiskne spoušť.

Pro ostrou střelbu školní, kdy velmi záleží na tom, aby si výsledek střelby mohl každý jednotlivec ihned zkonstruovat, užívají vtipné metody k udávání polohy zásahu na terči, rozděleném v políčka, čímž vzniká jednoduchý souřadnicový systém. Podobně rozdělený terč je na střeleckém stanovišti, takže po telefonickém hlášení cílného lze ihned střelci ukázat výsledek jeho střelby.

Kpt. G. Ferré: „Vyhledávání zpráv u jednotek útočné vozby“ zdůrazňuje, že vzhledem k zvláštní povaze jednotek útočné vozby je třeba i zvláštních požadavků co do vyhledávání zpráv pro tyto jednotky, mají-li podat plný výkon a vyhnouti se náhlému nebezpečí. Autor si představuje organizaci zpravodajství u ÚV. takto:

U skupiny praporů ÚV. jeden přednosta zpravodajské služby, jenž má k ruce personál, radiotelegrafní roj (vysilací i přijímací stanice) a dopravní prostředky. Má za úlohu hledat a sbírat zprávy u štábů armádního sboru a divise, zpravodajských orgánů dělostřelectva, letectva, balonů atd. Sbírá příslušné dokumenty, aby je mohl dát k dispozici velitelům praporů ÚV.

Jemu v každém praporu by podléhal nižší důstojník, jenž by pracoval pro prapor. Měl by k dispozici 3 poddůstojníky, 9 spojek anebo vůdců (1+3 na rotu ÚV.), jeden radiotelegrafní roj a materiál dopravní, dovolující předjetí, sledovati nebo dohoniti jednotky praporu ÚV. Zpravodajský důstojník praporu ÚV. by třídil a zpracovával dokumenty, získané u zpravodajských důstojníků, velitelů a štábů vojenských těles podporovaných tanky a jednotek sousedních. Šlo by o zprávy souvisící s cestami, po nichž lze tanky přisunout, s pozorovatelnami, s přechody přes toky, zprávy o nepřátelské situaci a hlavně o zbraních protitankových, o překážkách, o minových polích atd. Kromě toho by se staral zpravodajský důstojník ÚV. o zjišťování vlastních pozorovatelů (k sledování akce), o stanoviště velitelství podporovaných jednotek, obvažště atd. Svou radiovou stanicí by korespondoval podle zvláštního kodexu přímo: 1. se zpravodajským důstojníkem skupiny praporů ÚV., 2. s velitelem praporu ÚV., 3. s veliteli podporovaných jednotek, 4. s PZÚ. Pplk. gšt. P—k.

RIVISTA DI FANTERIA, I. ročník, 1934.

Sešit 2, únor.

Plk. pěch. Ch. Armellini: Plochá a zakřivená střelba u doprovodných zbraní. (Článek je dokončen v 3. sešitě.)

Autor zkoumá přednosti a nevýhody obou druhů doprovodných zbraní v pohybném boji moderní pěchoty a snaží se nalézt nejvhodnější řešení. Předem si všímá charakteristiky boje v moderní válce. Obrana se bude vyznačovat v pohybné válce neúplnou organizací palby, nepatrnými a málo účinnými překážkami a poměrně řídkou sestavou zbraní nechráněných kryty, nýbrž z větší části odkázaných jen na zastírání a na skrývání. Útok v pohybné válce vyrazí mnohdy do neznáma, útočník zpravidla nezná přesné umístění obráncových zbraní, zásoba munice je značně omezena. Dělostřelectvo má nedostatek zpráv, spojení je obtížné a pomalé, dělostřelecká příprava a podpora je zpravidla málo účinná i v prostorech, v nichž je soustředěn značnější počet baterií.

Za těchto okolností musí v pohybné válce pěchota spoléhat do značné míry na sebe a na své zbraně. Její doprovodné zbraně budou musit působit proti velkému počtu cílů (kulometry, doprovodné zbraně, zálohy), které unikly palbě dělostřelectva. Většinu cílů bude možno zasáhnout palbou zbraní s plochou drahou střely — tyto zbraně nazývá autor „obránnými“ —, bude však třeba spokojit se většinou jen neutralisací. K potírání krytých zbraní a k ničení, je nezbytně třeba zbraní se zakřivenou drahou střely — podle autora „útočných zbraní“.

Dále se autor podrobně obírá požadavky na palbu proti jednotlivým druhům cílů a zkoumá charakteristiku a výkonnost dnešních doprovodných zbraní evropských armád co do dostřelu, přesnosti, účinku střely, možnosti střelby přes vlastní vojska a co do pohyblivosti na bojišti. Dochází k těmto závěrům:

Zbraně se zakřivenou drahou střely mají nepopíratelné výhody při střelbě na kryté cíle a mohou být umísťovány v chráněných palebných postaveních. Těchto výhod lze však v pohybné válce zřídka využít, neboť střelba na kryté cíle se většinou vymyká z rámce doprovodných zbraní pro velkou spotřebu střeliva a pro obtíže při zjišťování těchto zbraní. Umísťovat útočnickovy zbraně do chráněného palebného postavení (na odvrácený svah a p.) možné u zbraní se zakřivenou střelbou, bude však v pohybném boji zřídka výhodné, neboť nutnost rychlého zasažení z přímého spojení s pěchotou vede velitele k tomu, aby tyto zbraně ponechal co možná přímo v řadách útočící pěchoty.

Pro střelbu přes vlastní vojska jsou tyto zbraně rovněž velmi výhodné, neboť dovolují střelbu z malé vzdálenosti za vlastní pěchotou a na zbraně skryté za pře-

kázkami obsazenými nepřítelem. Zbraně s plochou střelbou naopak umožňují značné snížení vzdálenosti mezi naší pěchotou a postřelovým cílem a zajišťují tak větší součinnost s vlastní pěchotou.

Co do přesnosti střelby převyšují zbraně s plochou střelbou několikanásobně střelbu zbraní se strmou střelbou. Cíl může být zasažen rychle a dostačí zásah méně účinnými střelami, kdežto u zbraní se zakřivenou střelbou je třeba značného množství účinných střel.

Co do váhy břemena jsou zbraně s plochou střelbou těžší, jejich střely jsou však značně lehčí proti střelám lehčích zbraní se zakřivenou střelbou.

Celkem jsou zbraně se zakřivenou střelbou výhodnější pro doprovod v různém terénu a na různé vzdálenosti, zbraně s plochou střelbou jsou přesnější, rychlejší a racionálnější. Tyto zbraně mohou za příznivých podmínek splnit s úspěchem a rychle valnou část úkolů kladených na doprovodné zbraně, k speciálním úkolům bude však pěchota potřebovat též zbraní se zakřivenou střelbou. Oba tyto druhy zbraní se navzájem doplňují a nemůže jedna úplně nahradit druhou.

Sešit 3, březen.

Plk. pěch. L. Frusci: Rozpětí front malých pěších jednotek.

Pisatel zkoumá údaje o šířce pásem působnosti a úseku svěřovaných podle italského Cvičebního řádu pro pěchotu malým jednotkám, a navrhuje změny vzhledem k zvýšení palební síly čety a roty, které nastalo zvýšením počtu lehkých kulometů u čety z 2 na 3 kusy. Cvičební řád určoval šířky přesně vzhledem na zranitelnost, na možnosti velení a manévru a na nutnou průbojnou sílu. Bylo to:

v útoku: družstvo 50 m, četa 100 m, rota 250 m,

u obraně: družstvo 100 m, četa 200—300 m, rota 500—600 m.

U čety a roty se v útoku na organisované postavení fronty zužují až na polovinu podle situace a podle nepřátelského odporu.

Po zvýšení palební síly o 1 lehký kulomet na četě lze — podle autorových závěrů — svěřovat jednotkám tyto šířky:

v útoku: družstvo do 120 m, četa do 250 m, rota do 600 m,

u obraně: družstvo do 100 m, četa do 400 m, rota nejvýš 800 m.

Tyto šířky zachovávají vojsku dostatečně údernou sílu, jednotku lze ještě ovládat, je dostatek prostoru pro manévry a zranitelnost není nadměrná (1 muž na 5—6 m) i za předpokladu, že rota je zesílena četou těžkých kulometů. Lehký kulomet přichází v útoku na 66 m, u obraně zhruba na 100 m.

Autor je si vědom nevýhody a nebezpečí příliš přesného určování šířek pro jednotky v předpisech. Velitelé jsou tím odváděni od podrobného studia situace, úkolu, terénu a časových podmínek a více svádí k šablonovitosti. Soudí však, že tyto údaje jsou nezbytné pro velitele malých jednotek, kteří jsou nižších hodností, nebudou mít válečných zkušeností a na něž bude působit v boji palba a vlivy bojiště tak, že bez pevného vodítka by stěží dospěli k nejvhodnějšímu rozhodnutí.

Na tyto údaje je ovšem třeba vždy pohlížet jako na směrné a nutno je přizpůsobit situaci, zejména budou často zužovány šířky hlavně v útočném boji.

Pplk. Micheletta a Rossoni: Nová pojítka italské pěchoty.

Italská pěchota je vybavována novými drátovými a bezdrátovými pojítky, která jsou značným pokrokem po stránce taktické a technické. Hlavním pojátkem zůstává telefon, je však zcela přizpůsoben potřebám moderního boje. K němu se druzí zdokonalená signální stanice a nová radiová stanice.

Telefonní přístroj vz. 33 rozměrů 17,5×19×11,5 váží 3,8 kg, skříňka se skládá z kovového rámu, potaženého koží. Všechny části přístroje jsou uzavřeny ve skřínce, lze je lehce kontrolovat a vyměnit. Přístroj má dva mikrofony: jeden

normální a druhý, který lze připojit na plynovou masku (laryngofon) a hovořit tak s nasazenou maskou, aniž je třeba manipulovat rukou. Sluchátka lze připevnit na hlavu pod přilbou. Dva přístroje — na př. od jedné roty k praporu — lze zapojit bez použití přepojovače přímým zapojením kabelu do přístrojů. Dosah přístroje je 3—4 km při použití pěchotního dvojitého kabelu se střední izolací, při použití lepšího dělostřeleckého nebo ženijního kabelu lze dosah zvýšit.

Speciální úpravou nosítek a bubnů je umožněna rychlá stavba vedení za pochodu, takže lze navázat telefonní spojení i za pochodu. Mimo to je studován pro přední jednotky pěchoty velmi lehký kabel, který slibuje značný úspěch; na jeden buben lze navinout 500 až 600 m dvojitého vedení tohoto kabelu.

Nová signalizační stanice s dosahem ve dne 2—4 km, v noci až 10 km, má lampu světlosti 45 cm, napájenou proudem ze suchých článků. Články mají 15denní výkonnost při denním 8hodinném používání. Přístroj se skládá z lampy a článků umístěných v torbě a z třínožky — obojí váží 9'6 kg. Postavení a složení přístroje vyžaduje 2 minut. Svazek paprsků je vyslán v rozpětí 1° (17 m na 1 km vzdálenosti), při navazování korespondence lze jej však rozšířit až na 4°, t. j. na 60 m na 1 km. Morsovy značky jsou vysílány stiskáním knoflíku na kabelu připojeném k stanici, takže obsluha může být vzdálena až 3 m od stanice. Tím je umožněno skrytí stanice a obsluhy v terénu.

Používání radiostanice u pěchoty bylo dlouho studováno se zřetelem na nebezpečí naslouchání nepříteli a na nutné šifrování. Výsledkem je přidělení nové radiové stanice velitelstvím praporů a pluků a její přizpůsobení boji pěchoty. Stanice je radiotelegrafní (dosah 12 km) a radiofonní (dosah 6 km v rovném a nepokrytém terénu). Stanice je uzavřena v jediném kufříku z duraluminia a váží celkem 16 kg. Je napájena suchými články, dostačujícími na 7 dní při denním vysílání 8 hodin. Tato výkonnost byla uznána za postačující, neboť každé její zvýšení by mělo v zápětí zvětšení váhy stanice a obtíže při dopravě. Anténa je z ohebné ocele (ploché ocelové pero), za pochodu je svinuta a na přístroji, při používání tvoří kruh průměru méně než 1 m. Stanice může korespondovat v 3 okruzích, má osvětlenou stupnici a manipulační knoflíky na zadní straně skřínky vně, takže není třeba stanici pro zahájení dopravy otvírat a stavět na stojan.

Mikrofon a sluchátka jsou spojena se stanicí kabelem: to dovolí hovor i za pochodu, při čemž radiová stanice je nesena 1 mužem na zádech, radiotelegrafista pochoduje za nosičem a hovoří v chodu. Toto použití radiové stanice bylo vyzkoušeno s úspěchem i za pochodu zrychleným ruchem.

Technicky je stanice velmi dokonalá a lze ji dobře odladit a zamezit vzájemné rušení. Manipulace je jednoduchá a výcvik nebude působit obtíže vzhledem k stále stoupajícímu vzdělání nováčků.

V textu článku je několik fotografií popisovaných přístrojů v různých polohách a za různých situací. Zajímavá je zejména fotografie telefonní stanice s obsluhou s nasazenou maskou a činnost radiové stanice za pochodu.

4. sešit, duben.

Gen. Ago: Pěchota v poslední fázi útoku.

Autor navazuje na studie o soběstačnosti pěchoty, uveřejňované v poslední době v italské odborné literatuře a snažící se rozřešit splnění úkolu pěchoty v posledních 200—300 m útoku před ztečí. Soudí, že jediná pomoc je ve vybavení pěchoty dostatečně mohutnou útočnou palbou, kterou specifikuje plk. Prasca v své knize „La guerra decisiva“. Pěchotě mnoho nepomůže úsilí velitelů, zajistit ji v této fázi všemožnou podporu, nýbrž je třeba dát jí výkonné doprovodné zbraně s plochou a se zakřivenou drahou střely. První zbraň pokládá za vyřešenu přidělením horských děl

ráže 65 mm, jako druhou zbraň je třeba sestrojít lehký minomet, bez něhož nelze pěchotu účinně podporovat. Podle zkušenosti nelze na tyto krátké vzdálenosti počítat s účinnou podporou kulometů, nejsou-li přímo v první linii. Přestřelování není dobře možné, neboť by ohrozilo též vlastní pěchotu a střelbu mezerami lze stěží provést, neboť vývoj boje zřídka dovoli ponechání potřebných mezer. Lehký minomet může jít hned za pěchotou a s úspěchem postřelovat nepřátelské zbraně až do okamžiku zteče.

Gen. E. Monti: K návrhu na vyzbrojení pěchoty.

K této krátké studii dala opět podnět kniha plk. Prasca, v níž je požadováno větší vybavení pěchoty útočnými doprovodnými zbraněmi a v níž je navrhováno osamostatnění pluku od přílišné závislosti na dělostřelectvu tím, že by pluk měl jako čtvrtý prapor několik baterií doprovodných zbraní.

Autor naopak soudí, že je třeba vybavit těmito zbraněmi prapory a přidat k nim zbraně větší ráže (20—25 mm) proti letectvu. Domnívá se, že v dnešním italském praporu je příliš mnoho těžkých kulometů (12 těžkých a 27 lehkých kulometů) a že se hornatý a nepokrytý terén italských příštích bojišť spíše přimlouvá za zvětšení počtu lehkých kulometů. Místo části těžkých kulometů lze přidělit doprovodné zbraně.

Podle autora by byla nejvhodnější tato organizace pěchoty:

u velitelství pluku jedna nebo více baterií doprovodných děl, podle okolností přidělovaných praporům anebo používaných velitelem pluku,

prapor: 3 pěší roty a 1 rota těžkých zbraní,

pěší rota má 3 čety po 3 družstvech, každé družstvo 2 lehké kulometry,

rota těžkých zbraní by měla:

2 kulometné čety po 3 družstvech, každé družstvo 1 zbraň,

2 minometné čety po 2—3 družstvech po 1 zbraní.

Tak by měl pěší prapor 54 lehkých kulometů místo dnešních 27, 6 těžkých kulometů místo dnešních 12 a 4—6 minometů místo dnešních děl ráže 65 mm.

Autor své návrhy podrobněji neodůvodňuje a napsal studii zřejmě jako podnět k diskusi.

Pplk. pěch. C. Tucci: Cvičení s rámci.

Autor vzpomíná poválečné zaujatosti proti cvičením s rámci (cvičení se značkami a velitelská cvičení), o nichž bylo tvrzeno, že nemají ceny pro nedostatek pravděpodobnosti situace. Upozorňuje, že již v oné době hlásal, že neúspěch těchto cvičení je zavinován nedostatkem metodičnosti vedoucích a nikoli vadami samých cvičení. Za pravdu mu daly poslední směrnice hlavního štábu, které vytýkají velitelům příliš scholastickou přípravu a vedení těchto cvičení a přílišné dbání na formálnosti. Autor připomíná, že jádrem těchto cvičení musí být meritum věci a nikoli písarská práce při spisování rozkazů a p. Jde o aplikování předpisů a nikoli o obsáhlé písemné práce. Tak při řádně připraveném cvičení lze se omezit na tyto věci:

v útoku: zarámování jednotky do celkového rázu operace v součinnosti se sousedy, pojetí akce, rozdělení sil do šířky a do hloubky, rozdělení úkolů, součinnost s dělostřelectvem a uspořádání operace;

v obraně to bude mimo první dvě věci: volba obranného postavení, rozdělení sil do šířky a do hloubky a rozdělení úkolů, organizace palby a protiútoků a uspořádání vedení boje.

Určí-li si vedoucí tuto osnovu, není možno, aby zabředl ve formalismus a aby cvičení nesplnilo svůj účel. Vedení cvičení musí způsobit situaci a ovzduší blízké se skutečnosti, musí dát volnost rozhodování podřízených a nedržet se předem připraveného řešení a nesmí brzdit intelektuální činnost účastníků cvičení.

Jako vzor dává jedno rámcové cvičení u pěšího pluku (prapor v obraně), které je podrobně propracováno, a připojuje náměty pro rámcová cvičení pro prapor v předvoji a pro prapor na předních strážích.

5. sešit, květen.

Div. gen. E. Maltese: Chemická válka a pěchota.

Po krátkém přehledu vlastností bojových plynů dnes známých zkoumá autor vliv plynové války na boj pěchoty se zřetelem na ochranu vojska před účinky bojových plynů. Soudí, že plynové útoky jsou daleko nebezpečnější vojskům v týlu a zálohám nahromaděným na malých prostorech. Vojska v bitevní čáře jsou mnohem méně ohrožena již svým rozptýlením v terénu, který nelze prakticky účinně zcela zamořit. Vycvičený velitel a pěšák vždy najde v terénu místa, která unikla nepřátelské plynové střelbě a využije jich k postupu a k své ochraně. Tím získá možnost k snění masky a k oddechu, aby mohl proniknout dalšími zamořenými prostory. V budoucí válce není třeba počítat se zamořením celých rozsáhlých prostorů, jako tomu bylo za vlnových útoků prvních let války.

Moderní pěšák musí získat výcvikem cit pro plyn tak, jako získal ve světové válce zkušenosti pro ochranu před pěchotní a dělovou palbou. Tento smysl musí být zejména vyvinut u velitelů, kteří musí umět odhadnout stupeň zamoření terénu, volit vhodnou dobu k nasazení masky a okamžik k jejímu dočasnému snění a k poskytnutí oddechu vojskům.

Pro první dobu války dostačí dnešní ochranné prostředky — plynové masky, plynové hlídky a plynoví důstojníci — další zkušenosti přinese válka.

Chemická válka nutí moderní pěchotu, aby mimo smysl pro kombinaci palby a pohybu vypěstovala též smysl pro ochranu proti plynu.

Plk. pěch. Fr. Zani: Nejdůležitější taktický problém.

Tímto problémem je požadavek dát pěchotě v útoku vzpruhu a umožnit ji pohyb. Tento požadavek bude splněn jen tehdy, dostane-li pěchota vhodnou útočnou zbraň, která ji pomůže odstranit nepřátelské odpory. Na rozdíl od předchozích článků týkajících se téže otázky, soudí autor, že nejvhodnější útočnou zbraň je minomet, který svou strmou střelbou může zasáhnout každou nepřátelskou zbraň jakkoli skrytou. Přiznává, že minomet je málo přesný, nepřesnost však je vyvážena mohutným účinkem miny. Minomet ovšem sám nedostačuje — doplňuje jen palbu kulometů na cíle, jež nemohou zasáhnout — pěchota potřebuje též účinné zbraně s plochou střelbou. Autor však nežádá přidělení těchto zbraní pěchotě, nýbrž soudí, že nejvhodnější budou umístěny jako výzbroj tanků, vybavených mimo to plamenomety. Kulomet nepokládá za vhodnou výzbroj tanku, neboť kulomet je hlavně zbraní obrannou, určenou proti živým nekrytým cílům. Tento úkol mohou u útočníka splnit kulometry praporů. Od tanků naopak pěchota požaduje zničení nebo neutralisování skrytých zbraní, na něž sama nestačí. Zničení takové zbraně může provést jen zbraň s výbušnou střelou a velmi přesná — tou je kanon malé ráže, střelící přímoúhelnou střelbou.

Moderní pěchotu je třeba vybavit jednak minomety se strmou střelbou, jednak tanky vyzbrojenými kanony s plochou střelbou.

Tímto článkem uzavírá redakce časopisu diskusi o vybavení pěchoty doprovozními zbraněmi. Je si vědoma, že dosavadní diskuse přinesla mnoho námětů, ale že problém nevyřešila. Soudí, že použití tanků bylo věnováno málo pozornosti — vyjma čl. plk. Zani — a slibuje si mocné přispění zejména od rychlých tanků, které nebyly dosud dosti doceněny. Diskusi uzavírá hlavně proto, že je ještě mnoho dalších nevyřešených problémů, jimž se musí moderní pěchota věnovat. Je to zejména přesné rozlišení skutečných možností při vyhledávání zpráv od přepjatých mírových

požadavků, nalézt nejvhodnější způsob činnosti jezdeckta a upravit jeho boj pěšky, upravit těsnou součinnost dělostřelectva s pěchotou v boji, hlavně pak za přibližování a za pochodu blízko nepřítele, a konečně uchovat tajemství a využít překvapení. Těmto problémům se chce časopis věnovat v dalších číslech.

Plk. pěch. E. Quaglia: Nová pěší četa.

Oběžníkem čis. 1900 hl. štábu byla změněna organizace italské pěší čety. Místo 1 družstva lehkých kulometů s 2 zbraněmi a 3 úderných družstev, vyzbrojených jen puškami, má nová četa 3 družstva, každé družstvo má lehký kulomet. „Lehký kulomet má jediný účel: zvýšit palebnou sílu družstva a nikoli snad poskytovat podporu pohybu úderníků.“ „Lehký kulomet tvoří s úderníky jeden celek, střelí spolu s nimi zvyšující hodnou jejich palby, spolu s nimi jde do zteče.“ To jsou hlavní dvě zásady, vyjádřené v oběžníku.

Tím Itálie jako poslední opustila četou složenou z různorodých družstev a přiklonila se k francouzské organizaci. (Německo tak učinilo minulého roku.)

Autor článku ukazuje na výhody tohoto opatření, zejména pro boj v horách, v němž je pěchota tříštěna, a proto potřebuje i v malých jednotkách zvýšené palebné síly. Vybavení každého družstva lehkým kulometem umožní prolínání, manévry a překvapení. Pěchota, předcházená hustou palebnou clonou lehkých kulometů a podporovaná zezadu palbou těžkých kulometů, pronikne na ztečnou vzdálenost s menšími obětmi. Družstva, která pronikla do nepřátelské sestavy, budou dosti silna palebně, aby mohla udržet a využítkovat svůj úspěch a podporovat postup sousedů. Mimo to větší palebná síla družstev umožní rozšíření fronty jak v obraně, tak v útoku a zmenší ztráty na mužstvu, vzniklé značně hustou sestavou dřívější čety.

Nová četa může dobře přizpůsobit svou sestavu terénu a potřebám boje. Na vzdálenost až do 300—400 m od nepřítele jde hlavně o zmenšení ztrát nepřátelskou palbou a o přiblížení — tu lze volit hlubší sestavu s 1, nejvýš s 2 družstvy v prvním sledu. Od 4—300 m je třeba k pronikání veškeré palebné síly a tu četa půjde s dvěma nebo se všemi družstvy v prvním sledu, aby mohla uvést v činnost všechny své kulometry.

Autor připojuje 3 schemata sestavy čety: za normální pokládá 2 družstva v 1. sledu a 1 družstvo za středem; v útoku za nejisté situace bude vhodnější sestava s 1 družstvem v 1. sledu a s 2 družstvy vzadu na křídlech — v obou případech se četa rozvine do šířky asi 150 m a do hloubky 150—200 m v druhém případě. Při útoku na opevněné postavení budou všechna družstva na úrovni v šířce 100—150 m a s hloubkou okolo 100 m.

Plk. pěch. G. Reisoli: Taktika pěchoty je taktikou vody.

V článku psaném vzletným slohem srovnává autor boj pěchoty v útoku s vodním přívalem a hledá společné vlastnosti obou. Rozlévající se povodeň — podobně jako útočící pěchota — naráží na překážku, prolíná a proniká ji, prorazí si na některém místě cestu, počet cest se zvyšuje, posléze vzdorují jen malé ostrůvky a konečně voda zaleje celou krajinu. Vzdorující vyvýšeniny a budovy jsou podrývány se všech stran a konečně jsou přivedeny k pádu. Voda nenaráží marně na příliš pevná místa, nýbrž vrhne se proudem proraženými mezerami a obchvátí odolávající prostory.

Podobným způsobem se projevuje útok moderní pěchoty; není třeba hledat v něm složitosti. Uvědomí-li si velitelé překvapující podobnost obou těchto skutečností, najdou správnou cestu k organizování a vedení útoku. Nebudou lámat své síly marnými útoky na silné body obranného postavení a dominující jeho části. Příklad toku vod ukazuje též překvapující skutečnost, že z nižších míst lze ovládat výšiny tím, že se plně izolují.

Mjr. pěch. A. Ugolini: Pěchota.

V únorovém sešitě časopisu byl uveřejněn pod stejným názvem článek plk. Reisoliho, v němž v jádře autor vyslovoval obavy, aby přílišným zdůrazňováním důležitosti materiálu nebyla pěchota přetěžována zbraněmi různého druhu na škodu své pohyblivosti, a v němž byl hlavně kladen důraz na význam mravní síly a vůle k vítězství.

Mjr. Ugolini nepodceňuje význam mravních sil, soudí však, že pěchotě je třeba dát vše, čeho potřebuje k boji, aby nebyla příliš odkázána na pomoc sesterských zbraní. Pokládá za liché obavy z přetížení pěchoty a poukazuje na výchovu francouzské pěchoty, která jak v útoku, tak v obraně plně spoléhá na palbu a která je přímo vychovávána v myšlence, že pro dosažení vítězství není třeba zemřít, nýbrž že je třeba zajistit i dokonalou palebnou převahu nad protivníkem. Je neúčinné vydávat člověka smrti tam, kde lépe a úsporněji splní úkol zbraň. Nepochybuje o vysokých mravních kvalitách italské pěchoty, nepokládá však za vhodné zkracovat pěchotu na potřebné výbavě zbraněmi poukazováním na mravní sílu a vydávat ji tak nebezpečí mravních otřesů.

Mjr. gšt. Frant. Bürger.

Literární přehled.

Pplk. Jaroslav Kovář: Rozkazovací technika pluku. Vydáno v roce 1934 vlastním nákladem, cena Kč 27.—.

Knižka obsahuje v 9 oddělených částech, jež se dají z desek jednotlivě vyjmouti, rozkazy velitele pluku pro pochod daleko od nepřítele, pochod nablízku nepřítele (zajištěný pochod), ubytování daleko a nablízku nepřítele, zaujetí předních stráží, předvoj, přibližování a zjednání dotyku, útok, obranu a ústup.

Každá část je zpracována tak, že nejprve jsou stručně shrnuty zásady, které jsou platny pro tu nebo onu činnost nebo údobí boje. Potom následuje výčet bodů rozkazů s poznámkami a vysvětlivkami, čeho je třeba dbát a jak si počínati při jejich zpracování. Konečně následuje vlastní rozkaz.

V tomto rozkazu rozvinuje autor podle ideální situace všechny dříve vytčené body, takže jsou vlastně mementem podobně, jako činí náš Cvičební řád. Podle okolností a dané situace vezmou se v úvahu jen ty body, kterých je pro rozkaz třeba.

Knižka je dobrou pomůckou pro výcvik v rozkazovací technice pluku, ve které je nutno stále se zdokonalovati, abychom dovedli čeliti neustále se měnícím situacím úplnými a při tom stručnými a jasnými rozkazy. Bylo by velmi prospěšné, kdyby byl autor zahrnul ve své příručce i rozkazovací techniku velitele praporu, který má v boji velmi důležitou úlohu a řídí zpravidla činnost a boj své jednotky i písemnými rozkazy.

R.

Bibliografie.

Radenkovič Milan, gen.: Vzory rozkazů. Díl I.: Pro velitele pěších družstev a kulometného roje. Díl II.: Pro velitele pěší a kulometné roty. Mostar 1933/4.

Schwatto Gesterding a Feyerabend: Fünfzehn Unteroffizierthemen. Berlin 1933. Str. 88. Za 2-50 Mk.

Vallet Albert, chef de bat. — Lemaice, cpt.: Questionnaire du gradé

d'infanterie. Paris 1933. Nouvelle édition. (Charles-Lavauzelle.)

Vanegue, chef de bat.: Memento du chef de bataillon. Paris 1933. Za 12 fr. (Charles-Lavauzelle.)

Weber, Oblt.: Unterführer-Fibel. Berlin 1933. (Verlag Offene Worte.)

Weber W.: Oberfeldwebel. Innerer Dienst. Ein Handbuch für den Oberfeldwebel. Berlin 1932. Str. 128. Za 3 Mk. (Verlag Offene Worte.) Kč.